

BS/13/2010

ZAINTERESOWANIE SPORTAMI

ZIMOWYMI W POLSCE

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

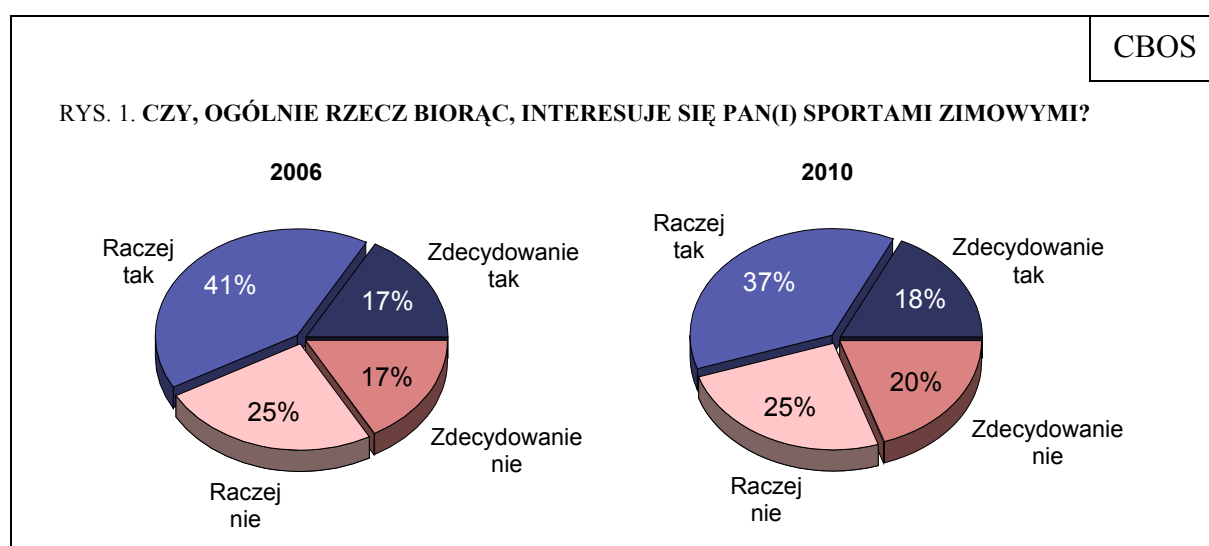
Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W ostatnich kilkunastu latach wzrósł odsetek Polaków uprawiających sport. O ile w roku 1997 nieco ponad jedna czwarta badanych (26%) deklarowała, że uprawia mniej lub bardziej regularnie jakąś formę aktywności fizycznej, o tyle w 2009 – deklaracje takie składała już niemal połowa (46%)¹.

Cztery lata temu, tuż przed rozpoczęciem Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Turynie, pytaliśmy Polaków o zainteresowanie sportami zimowymi i ich uprawianie. W tym roku – w związku ze zbliżającymi się XXI Zimowymi Igrzyskami, które rozpoczną się 12 lutego – ponownie podjęliśmy tę tematykę².

ZAINTERESOWANIE ZIMOWYMI DYSCYPLINAMI SPORTU

Od roku 2006 zainteresowanie Polaków sportami zimowymi utrzymuje się na tym samym poziomie – 3-punktowy spadek wskazań (z 58% do 55%) mieści się w granicach błędu pomiaru.

¹ Zob. komunikaty CBOS: „O aktywności fizycznej Polaków” (styczeń 2003) oraz „Polak zadbany – troska o sylwetkę i własne ciało” (wrzesień 2009).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (236) przeprowadzono w dniach 7-13 stycznia 2010 roku na liczącej 1052 osoby reprezentatywnej próbie dorosłych Polaków.

Zimowymi dyscyplinami sportu znacznie częściej interesują się mężczyźni (69% z nich składa takie deklaracje) niż kobiety (42%). W grupach wiekowych są to przede wszystkim najmlodszy dorośli (18–24 lata) oraz osoby od 45 do 64 roku życia, relatywnie rzadziej – badani w wieku 25–34 lata oraz najstarsi (mający 65 lat i więcej). Wydaje się zatem, że wiek nie wpływa w regularny sposób na zainteresowanie sportami zimowymi. Natomiast poziom wykształcenia i ocena własnych warunków materialnych do pewnego stopnia oddziałują na to zainteresowanie. Częściej wyrażają je respondenci z wyższym wykształceniem i dobrze oceniający swoją sytuację finansową. Należy jednak zauważyć, że nawet wśród osób, które określają swoje warunki materialne jako złe, ponad połowa deklaruje zainteresowanie sportami zimowymi (zob. tabele aneksowe).

POPULARNOŚĆ ZIMOWYCH DYSCYPLIN OLIMPIJSKICH

Osoby zainteresowane sportami zimowymi zostały poproszone o wymienienie dyscyplin, którymi najbardziej się pasjonują³. Niewątpliwie najpopularniejsze są skoki narciarskie, którymi interesuje się zdecydowana większość tej grupy badanych (81%). Polscy skoczkowie, mimo że rzadziej niż parę lat temu odnoszą sukcesy, nadal liczą się w międzynarodowych zawodach. Dodatkowo dochodzi tu czynnik spektakularności tego sportu. Drugą pod względem popularności dyscypliną, jednak zdecydowanie rzadziej wymienianą, jest narciarstwo klasyczne. Jako przedmiot zainteresowania wymienił je niemal co trzeci fan sportów zimowych (29%). Najprawdopodobniej jest to efekt sukcesów Justyny Kowalczyk, która w plebiscycie „Przeglądu Sportowego” i TVP1 została Sportowcem Roku 2009. Zwycięstwa polskiej biegaczki w konkursach międzynarodowych sprawiły, że zainteresowanie narciarstwem klasycznym wzrosło i dyscyplina ta uplasowała się pod względem popularności przed łyżwiarstwem figurowym. W porównaniu z rokiem 2006 zainteresowanie łyżwiarstwem figurowym (wówczas deklarowało je 51% respondentów interesujących się sportami zimowymi) zmalało prawie o połowę (do 28%). Spadek zainteresowania łyżwiarstwem figurowym wskazuje jednak, że nawet tak widowiskowe sporty tracą na popularności wobec braku szans na medale. Ostatni polscy medaliści w międzynarodowych konkursach w tej dyscyplinie (Dorota Zagórska i Mariusz Siudek) zakończyli karierę zawodniczą w 2007 roku.

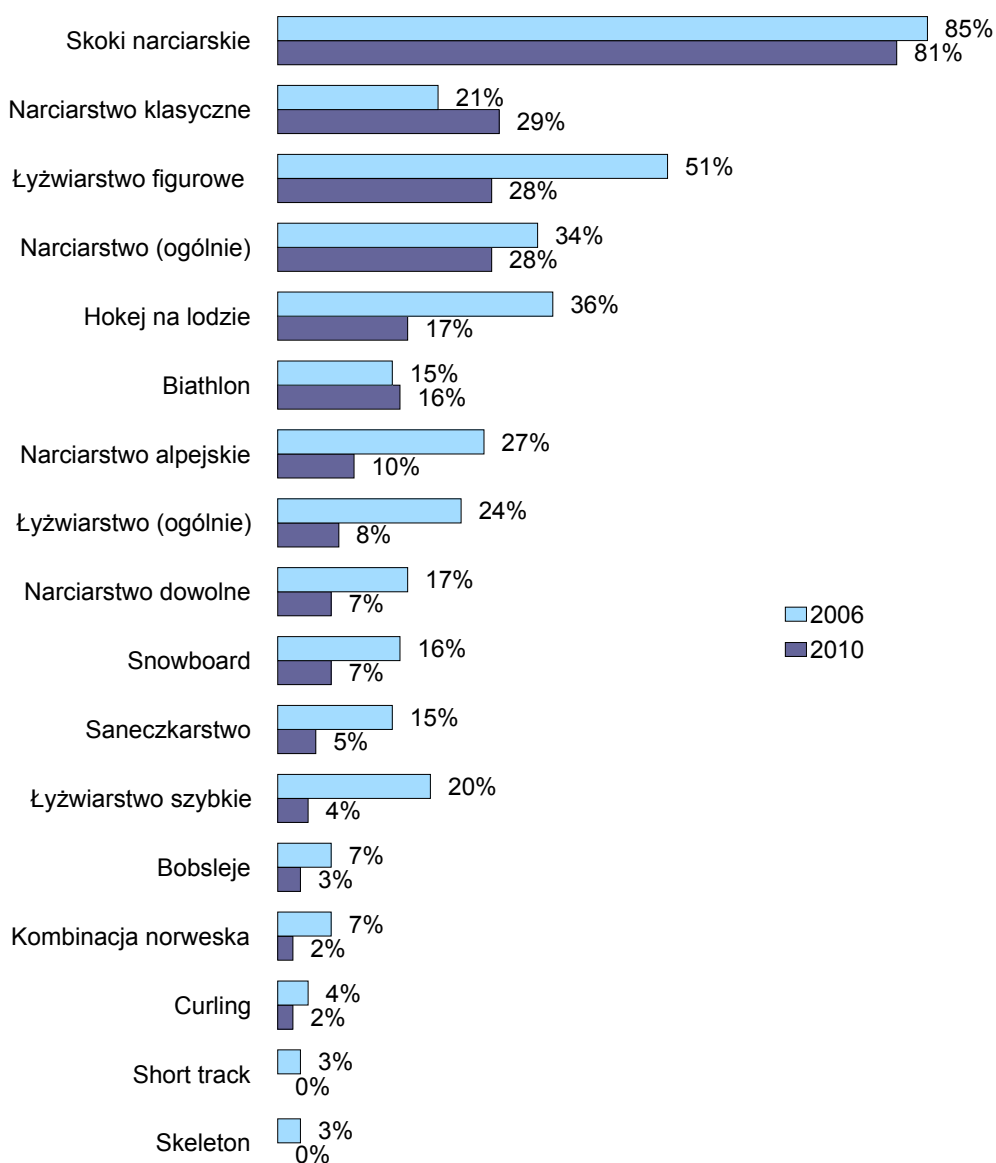
---

³ W tym roku – tak samo jak w 2006 – respondenci sami i bez żadnych sugestii wymieniali sporty zimowe, którymi się interesują.

Odpowiedzi osób zainteresowanych sportami zimowymi

CBOS

RYS. 2. JAKIMI SPORTAMI ZIMOWYMI INTERESUJE SIĘ PAN(I)?

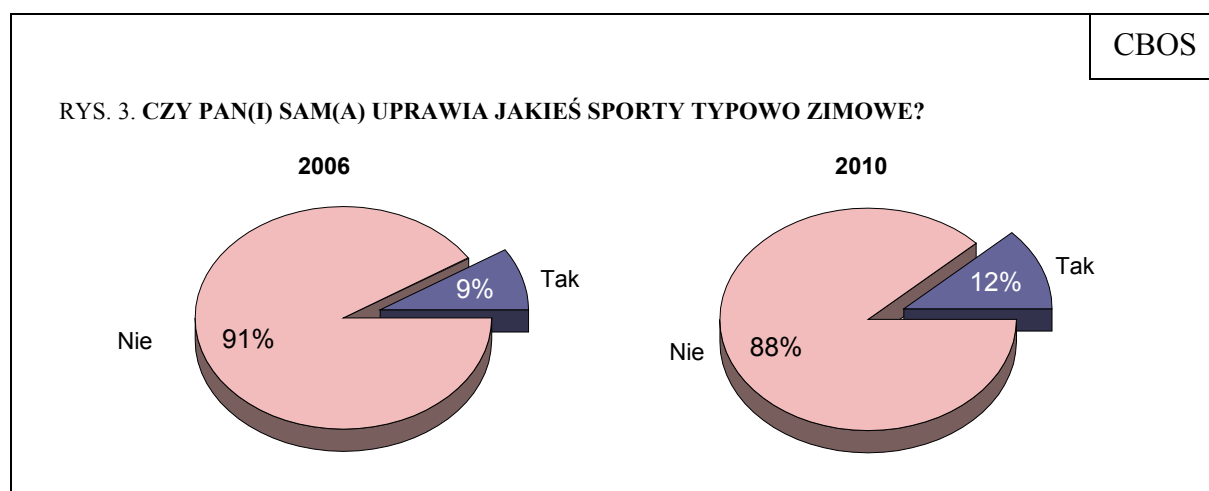
* Procenty nie sumują się do 100, ponieważ ankietowani mogli wymienić więcej niż jedną dyscyplinę sportu. Część respondentów wymieniając sporty zimowe, którymi się interesuje, nie sprecyzowała ich rodzaju, mówiąc ogólnie o narciarstwie lub łyżwiarstwie

Zainteresowanie wszystkimi pozostałymi dyscyplinami sportu, z wyjątkiem biathlonu, znacząco zmalało w porównaniu z pomiarem sprzed czterech lat. Mimo to mniej więcej co szósty badany interesujący się sportami zimowymi śledzi hokej na lodzie (17%) oraz biathlon (16%), a co dziesiąty (10%) – narciarstwo alpejskie. Narciarstwo dowolne i snowboard wymieniło po 7% respondentów. Saneczkarstwem, łyżwiarstwem szybkim, bobslejami, kombinacją norweską oraz curlingiem interesuje się co najwyżej co dwudziesty badany

pasjonujący się sportami zimowymi. Wyraźny spadek zainteresowania wyżej wymienionymi dyscyplinami zimowymi jest zaskakujący. Jednym z czynników wpływających na tę zmianę może być czas realizacji badania. W 2006 roku również było ono przeprowadzone przed rozpoczęciem igrzysk olimpijskich, jednak okres dzielący je od ceremonii otwarcia był znacząco krótszy. Mimo to jest mało prawdopodobne, żeby był to jedyny czynnik wyjaśniający spadek popularności tak wielu dyscyplin sportowych. Fakt wzrostu zainteresowania narciarstwem klasycznym oraz, w niewielkim stopniu, biathlonem, w których Polacy mają szanse na medale olimpijskie, dowodzi, że popularność poszczególnych dyscyplin jest związana z sukcesami polskich reprezentantów.

CZY POLACY UPRAWIAJĄ SPORTY ZIMOWE?

W ciągu ostatnich czterech lat nieznacznie wzrosła liczba osób uprawiających sporty zimowe. Obecnie tego rodzaju aktywność deklaruje co ósmy Polak (12%, o 3 punkty więcej niż w roku 2006).

Najczęściej uprawianą dyscypliną pozostaje jazda na nartach, którą praktykuje ponad dwie trzecie uprawiających sporty zimowe (70%). Ponad jedna trzecia (39%) jeździ na łyżwach. Coraz popularniejszy staje się również snowboard, który obecnie uprawia co dziewiąty badany z tej grupy (11%). Dużo mniej osób natomiast jeździ na sankach (jedynie cztery na 100). Jest to rodzaj sportu, który najbardziej stracił na atrakcyjności (w porównaniu z rokiem 2006 spadek z 12% do 4%), mimo fantastycznych warunków do jego uprawiania

w tym roku. Wśród innych uprawianych sportów zimowych badani najczęściej wymieniali: hokej, biathlon, narciarstwo biegowe, biegi i wspinaczkę.

Tabela 1

Wymieniane sporty zimowe	Deklaracje badanych uprawiających sporty zimowe według terminów badań	
	2006	2010
	w procentach	
Narciarstwo	73	70
Łyżwiarstwo	32	39
Snowboard	8	11
Saneczkarstwo	12	4
Inne	2	4

Zainteresowanie sportami zimowymi w pewnym stopniu wpływa na ich uprawianie. Co piąta osoba interesująca się tymi sportami (20%) również uprawia jakieś dyscypliny typowo zimowe. Natomiast respondenci, którzy nie interesują się sportami zimowymi, sporadycznie przejawiają taką aktywność (3%).

Tabela 2

Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) sportami zimowymi?	Czy Pan(i) sam(a) uprawia jakieś sporty typowo zimowe?	
	Tak	Nie
	w procentach	
Tak	20	80
Nie	3	97

Wprawdzie płeć znacząco różnicuje zainteresowanie sportami zimowymi (kobiety dużo rzadziej deklaruja, że się nimi pasjonują), jednak nie wpływa na deklaracje dotyczące ich uprawiania. Mniej więcej co ósmy Polak praktykuje jakieś typowo zimowe sporty (12% kobiet i 13% mężczyzn). Natomiast na aktywność w tej dziedzinie istotnie wpływa wiek. O ile 24% najmłodszych dorosłych (w wieku 18–24 lata) i około 20% badanych mających od 25 do 44 lat deklaruje, że uprawia zimowe dyscypliny, o tyle deklaracje takie składa znacznie mniej osób w wieku 45–54 lata (8%) oraz minimalny odsetek respondentów 55-letnich i starszych (około 3%).

Na uprawianie sportów zimowych silnie wpływa również wykształcenie i ocena własnej sytuacji materialnej, które tylko umiarkowanie oddziaływały na zainteresowanie tymi dyscyplinami. Jedynie co szesnasty Polak z wykształceniem podstawowym (6%) i co dwudziesty z zasadniczym zawodowym (5%) uprawia sporty zimowe, natomiast wśród osób

z wykształceniem średnim i wyższym odsetki wskazań są wyraźnie wyższe (odpowiednio: 16% i 26%). Jednocześnie wśród osób określających swoją sytuację materialną jako dobrą niemal jedna czwarta uprawia sporty na śniegu i lodzie, ale wśród tych, które postrzegają ją jako złą bądź średnią – mniej niż co dwudziesta (zob. tabele aneksowe). Zależność ta nie dziwi, gdyż uprawianie najpopularniejszego sportu zimowego, czyli narciarstwa, wiąże się z dużymi nakładami finansowymi.

Mimo że w tym roku warunki do uprawiania sportów zimowych w Polsce są wymarzone, odsetki osób interesujących się nimi oraz tych, które je uprawiają, w zasadzie nie uległy zmianie od roku 2006, kiedy przed rozpoczęciem zimowych igrzysk olimpijskich również pytaliśmy o te kwestie. Nastąpiła natomiast znacząca zmiana w zainteresowaniu konkretnymi dyscyplinami, co zapewne wiąże się z wynikami polskich sportowców. Z jednej strony sukcesy Justyny Kowalczyk sprawiły, że narciarstwo klasyczne stało się drugim pod względem popularności sportem w Polsce. Z drugiej zaś strony brak szans na medale w łyżwiarstwie figurowym spowodował, że sport ten mimo swej widowiskowości stracił wielu fanów i spadł na trzecią pozycję w tym rankingu. Jednak niezależnie od tych zmian najbardziej znaczącym zjawiskiem w dziedzinie sportów zimowych nadal jest „małyszomania”. Mimo że najlepszy polski skoczek nie odnosi ostatnio spektakularnych sukcesów, skoki narciarskie cieszą się w naszym kraju zdecydowanie największym zainteresowaniem spośród zimowych dyscyplin sportu.

Opracowała
Katarzyna KOWALCZUK

A N E K S

Tabela 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, interesuje się Pan(i) sportami zimowymi?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		55	45	1040
Płeć	Mężczyźni	69	31	492
	Kobiety	42	58	549
Wiek	18-24 lata	60	40	142
	25-34	45	55	199
	35-44	58	42	153
	45-54	60	40	184
	55-64	63	37	179
	65 lat i więcej	45	55	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	49	51	387
	Miasto do 20 tys.	56	44	135
	20-100 tys.	57	43	199
	101-500 tys.	57	43	170
	501 tys. i więcej mieszk.	63	37	149
Wykształcenie	Podstawowe	44	56	266
	Zasadnicze zawodowe	57	43	266
	Średnie	57	43	352
	Wyższe	64	36	158
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	61	39	92
	Średni personel, technicy	61	39	40
	Pracownicy adm.-biurowi	36	64	55
	Pracownicy usług	47	53	66
	Robotnicy wykwalifikowani	64	36	128
	Robotnicy niewykwalifik.	55	45	50
	Rolnicy	54	46	56
	Pracujący na własny rach.	75	25	51
Bierni zawodowo	Renciści	55	45	83
	Emeryci	50	50	212
	Uczniowie i studenci	58	42	100
	Bezrobotni	55	45	56
	Gospodynie domowe i inni	34	66	52
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	52	48	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	57	43	84
	sekt. pryw. poza rolnict.	62	38	243
	prywatnym gosp. rolnym	53	47	45
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	53	47	213
	501-750	46	54	158
	751-1000	57	43	190
	1001-1500	58	42	115
	Powyżej 1500 zł	72	28	121
Ocena własnych war. mater.	Złe	56	44	140
	Średnie	47	53	471
	Dobre	62	38	430

Tabela 2

		Czy Pan(i) sam(a) uprawia jakieś sporty typowo zimowe?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		12	88	1052
Płeć	Mężczyźni	13	87	497
	Kobiety	12	88	555
Wiek	18-24 lata	24	76	143
	25-34	20	80	203
	35-44	19	81	155
	45-54	8	92	187
	55-64	3	96	181
	65 lat i więcej	2	98	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	6	94	393
	Miasto do 20 tys.	9	91	135
	20-100 tys.	11	89	202
	101-500 tys.	15	85	172
Wykształcenie	501 tys. i więcej mieszk.	31	69	150
	Podstawowe	6	94	269
	Zasadnicze zawodowe	5	95	268
	Średnie	16	84	355
Grupa społ.-zaw. pracujący	Wyższe	26	74	160
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	29	71	92
	Średni personel, technicy	25	75	40
	Pracownicy adm.-biurowi	18	82	57
	Pracownicy usług	3	97	67
	Robotnicy wykwalifikowani	9	91	129
	Robotnicy niewykwalifik.	9	91	50
Rolnicy	2	98	56	
Bierni zawodowo	Pracujący na własny rach.	38	62	51
	Renciści	1	99	85
	Emeryci	3	97	212
	Uczniowie i studenci	25	75	101
	Bezrobotni	8	92	59
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	13	87	53
	inst. państw., publicznej	15	85	128
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	82	85
	sekt. pryw. poza rolnict. prywatnym gosp. rolnym	20	80	247
Dochody na jedną osobę	3	97	45	
	Do 500 zł	6	94	215
	501-750	9	91	161
	751-1000	8	92	193
	1001-1500	8	92	115
Ocena własnych war. mater.	Powyżej 1500 zł	32	68	122
	Złe	3	97	143
	Średnie	5	95	478
	Dobre	23	77	431